

[Miljøministeren]

har 4 reaktorenheder i drift og yderligere 4 reaktorenheder under bygning, samt værket ved Brunsbüttel i Den tyske Forbundsrepublik nær Elbens munding, hvor der er 1 reaktorenhed i drift og 1 under bygning.

Det hidtil alvorligste uheld på et kernekraftværk, uheldet i 1979 på det amerikanske kernekraftværk Three Mile Island, gav ikke anledning til udslip af så store mængder af radioaktive stoffer, at der har kunnet påvises sundhedsmæssige konsekvenser af strålingen, selv i værkets nærmeste omgivelser.

Der er foretaget en række udredninger på teoretisk grundlag af mulige følger af »værst tænkelige« uheld. For Danmarks vedkommende offentliggjordes i 1981 en redegørelse: »Radioaktiv landforurening på dansk område efter et eventuelt stort havari på Barsebäckværket«. I den skriftlige redegørelse, som den daværende miljøminister afgav til folketingset i april 1982, anførtes bl.a. den vurdering, at der end ikke ved det »værst tænkelige« uheld vil kunne indtræde akutte sundhedsmæssige skadesymptomer i befolkningen.

Derimod kan der opstå et antal kræftskader, fosterskader og arvelige følger. Det anføres også, at de sundhedsmæssige virkninger ved anvendelse af passende modforanstaltninger kan nedsættes betydeligt, selv om det ikke vil være muligt at træffe modforanstaltninger, som vil kunne yde befolkningen 100 pct. beskyttelse mod strålingen som følge af uheldet. En nedsættelse af de sundhedsmæssige virkninger af den radioaktive landforurening vil først og fremmest kræve, at levnedsmidler fra de forurenede områder ikke anvendes til hverken menneskeføde eller husdyrfoder.

Med hensyn til at imødegå befolkningens umiddelbare udsættelse for stråling i forbindelse med et eventuelt stort udslip fra Barsebäckværket gælder siden oktober 1981 »Dansk beredskabsplan for Barsebäckværket«.

Med hensyn til øvrige kernekraftværker i vore nabolande, f.eks. kernekraftværket i Greifswald i Den tyske demokratiske Republik, har man fundet afstanden så stor, at der efter de hidtidige vurderinger ikke er behov for nogen egentlig beredskabsplan i lighed med Barsebäckplanen. Derimod vil der ved et stort uheld på værker i tilsvarende stor afstand kunne være behov for at føre kontrol

med brugen af levnedsmidler fra et eventuelt forurenede område.

F. Andre kilder til nukleare risici. Andre nukleare anlæg end kernekraftværker kan give anledning til spredning af radioaktive stoffer i omgivelserne som følge af uheld. De nærmeste udenlandske forsøgsreaktorer ligger ved Halden i Norge og ved Hamburg på afstande, der overstiger 100 km fra Danmark. Det gælder også for anlæg for berigelse og fremstilling af reaktorbrændsel samt anlæg for deponering af atomaffald. Et deponeringsanlæg planlægges sat i drift i begyndelsen af 1990'erne ved Gorleben i Forbundsrepublikken Tyskland. Alle disse anlæg ligger imidlertid på så stor afstand af Danmark, at det ikke vil være naturlig sprogbug at tale om en nuklear risiko for dansk område i denne forbindelse.

I 1957 skete der et uheld i en våbenplutoniumproducerende reaktor ved Windscale i England. Nogle uranstænger brød i brand, og ved branden, der strakte sig over et par døgn, blev der med køleluften gennem skorstenene frigjort en større mængde af jodisotopen I-131 til omgivelserne. Joden blev spredt med den største koncentration i nærheden af anlægget, men forureningen kunne spores adskillige steder på det europæiske fastland, hvor tilstrækkelig følsomme instrumenter fandtes.

Den engelske strålebeskyttelseskommission, NRPB, har i en rapport sidst i 1982 beregnet antallet af teoretisk mulige ekstra tilfælde af skjoldbruskkirtelkræft i den engelske befolkning over en 40-årig periode til 260 tilfælde som følge af udslippet af den radioaktive jod fra Windscale. Af de beregnede 260 tilfælde af skjoldbruskkirtelkræft antages 13 tilfælde at ville medføre døden. NRPB anfører samtidig, at der i den engelske befolkning totalt forekommer omkring 700 tilfælde af skjoldbruskkirtelkræft pr. år, samt at man er i gang med at sammenholde den geografiske og aldersmæssige fordeling af den naturlige forekomst af skjoldbruskkirtelkræft i England med beregninger for Windscale-udslippet.

IV. Afsluttende bemærkninger.

Enkeltpersoners udsættelse for stråling fra brugen af radioaktive stoffer vil som hoved-